

ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Науковий журнал

Випуск 55

Том 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

Головний редактор:

Терешкінас Артурас – доктор соціальних наук, професор, професор кафедри соціології Університету імені Вітовта Великого (Каунас, Литовська Республіка)

Члени редакційної колегії:

Байша Кіра Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Херсонського національного технічного університету

Благуна Наталія Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Боровик Людмила Андріївна – кандидат педагогічних наук, доцент, член-кореспондент Міжнародної кадрової академії, доцент кафедри теорії і методики журналістської творчості Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука

Бочелюк Віталій Йосипович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри Запорізького національного технічного університету

Галацин Катерина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови технічного спрямування № 2 Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Козяр Микола Миколайович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної механіки, інженерної графіки та машинознавства Національного університету водного господарства та природокористування

Кочарян Артур Борисович – кандидат педагогічних наук, доцент, радник Міністра освіти і науки України

Кузьменко Ольга Степанівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізико-математичних дисциплін Льотної академії Національного авіаційного університету, старший науковий співробітник Національного центру «Мала академія наук України»

Невмержицька Олена Василівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Пермінова Владислава Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування Чернігівського національного технологічного університету

Пушкарьова Тамара Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, начальник відділу проектного управління ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, член-кореспондент НАПН України

Шапошникова Ірина Василівна – доктор соціологічних наук, професор, декан соціально-психологічного факультету Херсонського державного університету

Шкабаріна Маргарита Андріївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука

Алісаускіене Мілда – доктор соціальних наук, професор, завідувач кафедри соціології Університету імені Вітовта Великого (Каунас, Литовська Республіка)

Гражісене Віталія – доктор педагогічних наук, завідувач відділу якості освіти Вільнюської академії мистецтв (Вільнюс, Литовська Республіка)

Конрад Яновський – PhD, ректор Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (Варшава, Республіка Польща)

Електронна сторінка видання – www.innovpedagogy.od.ua

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet
Вченою радою Причорноморського науково-дослідного інституту
економіки та інновацій (протокол № 1 від 30.01.2023 року)

**Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»)
у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта,
013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта, 015 – Професійна освіта
(за спеціальностями), 016 – Спеціальна освіта)
відповідно до Наказу МОН України від 14.05.2020 № 627 (додаток 2)**

**Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International
(Республіка Польща)**

Науковий журнал «Інноваційна педагогіка» зареєстровано Міністерством юстиції України
(Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія KB № 22897-12797P від 02.08.2017 року)

Міжнародний цифровий ідентифікатор журналу: <https://doi.org/10.32782/2663-6085>

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

Ван Янься, Цюньцун Чень, Лей Кунь

ЗМІСТ ШКІЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ В КИТАЙСЬКІЙ НАРОДНІЙ РЕСПУБЛІЦІ:
ЦІЛІ, КОМПОНЕНТИ, МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ.....9

Гапчук Я.А.

ФЕНОМЕНОЛОГІЯ ПОНЯТТЯ Е-НАВЧАННЯ..... 14

Дзін Лань

ЦІЛІСНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО КОНТЕКСТУ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ
(З ДОСВІДУ УНІВЕРСИТЕТІВ ПРОВІНЦІЇ СИЧУАНЬ).....18

Єпіхіна М.А.

ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ:
СИСТЕМНО-СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ.....22

Зайченко Н.І.

КОМПАРАТИВНО-ПЕДАГОГІЧНІ СТУДІЇ ЛОРЕНСО ЛУЗУРІАГІ В 1920-Х РОКАХ..... 26

РОЗДІЛ 2. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ (З ГАЛУЗЕЙ ЗНАНЬ)

Аль-Амморі А.Н., Іщенко Р.М., Ісаєнко Г.Л.

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ ДИСЦИПЛІН МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ З ДИСЦИПЛІНАМИ
ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ.....31

Антонюк Н.А., Савчук С.В., Пушкар Н.С.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ
ДЛЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....37

Бондар А.Я.

АНАЛІЗ КОНЦЕПТУ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ДИСКУРСИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ
У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ АВІАЦІЙНИХ ФАХІВЦІВ.....41

Буховець Б.О., Долинський Б.Т., Дишель Г.О.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
В КОРЕКЦІЇ РУХОВИХ ПОРУШЕНЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ДЦП.....45

Varianytsia L.O.

ANALYSIS OF THE RECOMMENDATIONS FOR THE USE
OF MOBILE APPLICATIONS IN TECHNOLOGY LESSONS
IN ELEMENTARY SCHOOL IN THE CONDITIONS OF DISTANCE LEARNING.....49

Васенко В.В., Красюк Л.В., Ковтун Н.І.

СОЦІАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ – ОДНА ІЗ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....57

Григорова Т.А., Славко Г.В., Бриль Т.С.

ВПЛИВ МЕТОДУ НАВЧАЛЬНО-ІГРОВОГО ПРОЕКТУВАННЯ
НА ВИБІР ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....64

Громик Л.І., Сопіна О.А., Сіренко Р.Р.

ТЕСТОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНЮВАННЯ КЛЮЧОВИХ І ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....71

Демиденко М.О., Захарова І.Ю., Карпюк І.Ю.

ІННОВАЦІЙНІ ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ
СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУП.....76

Джим В.Ю., Мулик В.В., Канунова Л.В.

ВПЛИВ ЗАНЯТЬ ВАЖКОЮ АТЛЕТИКОЮ НА ПРОЯВ СПЕЦІАЛЬНОЇ
ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ШКОЛЯРІВ 9-11 КЛАСІВ.....82

РОЗДІЛ 3. КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Докучина Т.О.

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ
В УЧНІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ
ЯК ЧИННИКА СОЦІАЛЬНОЇ КОМЕТЕНТНОСТІ 87

Звєскова В.К.

УМОВИ УСПІШНОГО ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ
ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....91

РОЗДІЛ 4. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Авдєєнко Ю.І.

АЛЬТЕРНАТИВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ
В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....96

Бартків О.С., Дурманенко Є.А., Дурманенко О.Л.

ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....100

Бахтіярова Х.Ш.

КОУЧІНГ В ОСВІТНЬОМУ КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ
ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ.....105

Бондар Г.О.

ЗМІСТ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ЗВО
З ПОЗИЦІЇ АКМЕОЛОГІЇ.....109

Бондарчук А.Я.

МЕТОДИ РОЗВИТКУ ЗВУКОРЕЖИСЕРСЬКИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....113

Brednyova V.P., Prokhorets I.M., Mikhaylenko E.V., Smychkovska O.M.

GRAPHIC EDUCATION AND PROSPECTS OF ITS IMPROVEMENT FOR JUNIOR STUDENTS
OF ARCHITECTURAL AND ART DIRECTION.....117

Будянська В.А.

ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ.....124

Вишківська В.Б., Кондратенко Л.І., Мирошниченко В.М.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ129

Hontarenko I.S., Zaharova H.V.

EXPERIENCE OF USING THE ZOOM PLATFORM FOR ORGANIZATION FOREIGN LANGUAGE
DISTANCE LEARNING AT UNIVERSITY.....134

Гребінь-Крушельницька Н.Ю.

САМООСВІТА ОСОБИСТОСТІ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ
В МАЙБУТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....138

Григор'єва Т.І., Михайловська О.В., Кулак В.О.

ФОРМУВАННЯ ОСНОВ КРЕАТИВНОГО ПИСЬМА СТУДЕНТІВ МОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
З ВИКОРИСТАННЯМ АВТЕНТИЧНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ.....142

Демиденко М.О., Карпюк І.Ю.

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОЗДОРОВЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ
СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУП ІЗ СКОЛІОТИЧНОЮ ХВОРОБОЮ.....150

Dmitriiieva N.S.

CONTENTS OF PEDAGOGICAL SUPPORT FOR THE FORMATION
OF THE INNOVATION-ORIENTED PERSONALITY OF THE FUTURE TEACHER
OF PHYSICAL CULTURE.....154

Долженко М.В., Волобуєва П.С., Герченкова І.В., Грицкевич П.С. ВИКОРИСТАННЯ МЕТАКОГНІТИВНИХ НАВИЧОК ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ДІЛОВИЙ ІНОЗЕМНИЙ МОВІ СТУДЕНТІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	161
---	------------

Жук В.А., Кириллова М.Д., Хромченко О.В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	166
---	------------

РОЗДІЛ 5. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

Pohorielova T.Yu. IMPLEMENTATION OF THE QUALIMETRY PRINCIPLES ON THE EXAMPLE OF THE IMPLEMENTATION OF THE MANAGEMENT MODEL OF THE PROCESS OF FUTURE MANAGERS' PROFESSIONAL RESPONSIBILITY DEVELOPMENT.....	170
--	------------

Фельцан І.М. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА СТРАТЕГІЇ ПІДТРИМКИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ЄВРОПІ.....	174
--	------------

РОЗДІЛ 6. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

Малик В.М. СПІЛКУВАННЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ: СПІВСТАВЛЕННЯ ПОНЯТЬ	179
---	------------

Нечерда В.Б. РОЗВИТОК АСЕРТИВНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ: ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ	188
---	------------

Шинкаренко В.В. НАЦІОНАЛЬНА СВІДОМІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	193
--	------------

РОЗДІЛ 7. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Boyko G.I. VIRTUAL LEARNING ENVIRONMENT (VLE) ON THE UKRAINIAN LANGUAGE AS A FOREIGN LANGUAGE FOR STUDENTS OF THE 4TH COURSE OF TECHNICAL HIGH SCHOOLS.....	197
--	------------

Davydovych M.S., Levkivska K.V., Yeni I.S. STRATEGIES FOR PROVIDING EFFECTIVE FEEDBACK AND BUILDING RAPPORT WITH STUDENTS IN AN ONLINE SETTING.....	203
--	------------

Клокар Н.І., Клокар О.О., Шапошников К.С. КОНТЕНТ-МАРКЕТИНГ У ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ.....	207
---	------------

РОЗДІЛ 5. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

IMPLEMENTATION OF THE QUALIMETRY PRINCIPLES ON THE EXAMPLE OF THE IMPLEMENTATION OF THE MANAGEMENT MODEL OF THE PROCESS OF FUTURE MANAGERS' PROFESSIONAL RESPONSIBILITY DEVELOPMENT

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ КВАЛІМЕТРІЇ НА ПРИКЛАДІ ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ

The article is devoted to the issue of monitoring the quality of the educational process of a modern higher educational institution, namely, the process of professional training of future managers. It is substantiated that monitoring as a quality management tool is justified and tested in the field of education, as it enables monitoring the state and ways of development of any system, including the educational one. The monitoring technology provides for the stages and means of conducting the management process, which ensures the transparency of the goal and mutual adaptation of the subjects. The article examines monitoring as a component of education quality management and the technology of higher education management.

The study highlights the peculiarities of monitoring the process of future managers' professional responsibility development with the help of a qualimetric approach. This makes it possible to observe the educational activities of students during a specific period and, using independent methods, to record quantitative indicators of qualitative changes in the object under study at all levels of the educational institution. The author describes the principles and features of educational monitoring using the qualimetry method.

The article presents a qualimetric model of managing the process of future managers' professional responsibility development. The article proves that this model reflects the continuity of monitoring actions regarding the management of this process, and has both a diagnostic and a motivational character. The structural components of the model are considered, namely, its qualitative factors and criteria; the principles of their identification and determination of their value using the expert evaluation method are given. The algorithm of mathematical processing of current and final results of the use of the model is described, which allows objective and qualitative assessment of the management of the process and the degree of formation of the specified quality.

Key words: *monitoring, qualimetry, qualimetric model, educational process management, professional responsibility, future manager.*

Стаття присвячена одній з актуальних проблем моніторингу якості освітнього процесу сучасного закладу вищої освіти, зокрема процесу професійної підготовки майбутніх менеджерів. Обґрунтовано, що моніторинг як інструмент управління якістю є обґрунтованим і апробованим в сфері освіти, оскільки дозволяє відстежувати стан і шляхи розвитку будь-якої системи, у тому числі й освітньої. Технологія моніторингу передбачає етапи та засоби реалізації процесу управління, які забезпечують наскрізність мети та взаємоадаптацію суб'єктів. У статті моніторинг розглянуто як складник управління якістю освіти й технологія діяльності менеджменту ЗВО. Наукове дослідження висвітлює особливості моніторингу управління процесом формування професійної відповідальності майбутніх менеджерів за допомогою кваліметричного підходу. Це дозволяє спостерігати за освітньою діяльністю студентів протягом певного проміжку часу і, використовуючи незалежні методи, фіксувати кількісні показники якісних змін досліджуваного об'єкта на всіх рівнях організації освіти. Автором описано принципи та особливості освітнього моніторингу за допомогою методу кваліметрії.

У статті презентовано кваліметричну модель управління процесом формування професійної відповідальності майбутніх менеджерів. У статті доведено, що дана модель віддзеркалює неперервність моніторингових дій щодо управління цим процесом, носить як діагностичний, так і мотиваційний характер. Розглянуто структурні компоненти моделі – її кваліметричні фактори та критерії, наведено принципи їх виокремлення та визначення вагомості за допомогою використання методу експертної оцінки. Описано алгоритм математичної обробки поточних та кінцевих результатів використання моделі, який дозволяє об'єктивно та якісно оцінити рівень управління процесом формування зазначеної якості та ступень її сформованості.

Ключові слова: *моніторинг, кваліметрія, кваліметрична модель, управління освітнім процесом, професійна відповідальність, майбутній менеджер.*

UDC 372.881.111.1(043.5)
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/55.1.33>

Pohorielova T.Yu.,
PhD (Pedagogy),
Associate Professor at the Department
of Pedagogy, Foreign Philology
and Translation
Simon Kuznets Kharkiv National
University of Economics

Problem statement. Modern educational challenges require the management of a modern higher education institution to move from subjective characteristics of educational phenomena and processes to

more objective assessment of them. At the current stage of the development of higher education, technologization of the educational process helps make it organized and manageable with the possibility of

monitoring, assessing, and correcting educational outcomes. Feedback is essential in the management process, the purpose of which is to constantly monitor the course of the educational process for the qualitative development of specific competencies of future specialists. One of the most productive monitoring technologies in education is pedagogical qualimetry. Scholars argue that qualimetric models are one of the tools for assessing the success of competency formation [3, 4, 7, 8]. The analysis of academic research proves that the application of qualimetry in education is a progressive step towards resolving specific educational problems and, above all, increasing its quality.

The purpose of the article. The purpose of the paper is to analyse the qualitative approach to the qualitative assessment of phenomena in education using the qualimetric approach to the implementation of the management model of the process of future managers' professional responsibility development.

Analysis of recent research and publications. Monitoring as a management tool in education allows tracking the state and ways of development of any system, including the educational one [6]. One of the types of monitoring in education is the monitoring of learning results using a qualimetric approach. This approach allows us to observe the educational activity of students over a certain period and, using independent methods, to record quantitative indicators of qualitative changes in the studied object at all levels of the educational institution [2, 4, 7].

Global interest in educational monitoring appeared in the 30s of the 20th century. However, in Ukraine, the systematic implementation of monitoring studies using quality metrics began in the early 2000s. Theoretical, methodological, and organizational aspects of monitoring the educational process were studied by Ukrainian scientists T. Borova, G. Dmytrenko, G. Yelnikova, G. Kravchenko, V. Lunyachek, Z. Riabova, and others.

Monitoring in education was recognized by the Council of Europe as the main task preceding the creation of a single European educational space. Monitoring plays a crucial role in increasing the effectiveness of the management system in education [6]. According to N. Mulina, the systematic collection of the necessary information during monitoring is a significant tool for rapid response to changes in both the internal and external educational environment [3].

It was established that to organize the effective management of the process of specific quality formation, certain parameters should be included in the monitoring model, according to which it is possible to monitor the progress of its development. In the process of using monitoring technology, it is essential to use convenient measuring instruments, namely, qualitative ones [1, 4]. Qualimetric models can be such a toolkit, since most of the methods used

in pedagogical research are aimed at identifying the qualitative characteristics of pedagogical phenomena, but do not allow assessing the intensity of their detection in quantitative terms. As Z. Riabova notes, the advantage of the qualimetric approach to the analysis of the results of pedagogical research lies in the ability to single out specific factor-criterion indicators of qualitative phenomena and present them in the quantitative form [4].

G. Dmytrenko made a significant contribution to the study of qualimetry by formulating the principles of qualimetric measurement: it is possible to represent any qualitative phenomenon in the form of a collection of certain of its properties; in a qualimetric model, any components can be represented in the form of a hierarchical structure; a quality standard must be identified; the obtained absolute indicators should be transformed into qualitative assessments (absolute and reference indicators (the quality standard)). When designing a qualimetric model, the value of each factor in the model is determined from the point of view of its priority. The unit represents the quality as a whole, and the complex quantitative assessment of the quality can be presented as a function of relative indicators and value coefficients [1].

According to H. Yelnikova, pedagogical expertise is a crucial part of pedagogical qualimetry. This step entails a set of procedures necessary for obtaining a collective (objective) opinion in the form of an expert judgment about a pedagogical object [8].

Luniachek et.al argue that an important aspect of a comprehensive solution to the issue of introducing a qualimetric approach in the education system is the introduction of relevant academic disciplines into the curricula for training specialists in higher education institutions of a pedagogical direction [2, pp.111-112].

Presentation of the main material. To implement the management model of the process of future managers' professional responsibility development, we created a qualimetric model aimed at enhancement of the process of professional responsibility development. At each stage of model implementation, monitoring or self-monitoring actions take place to adjust current results aimed at the final result.

In the model, complex quality is decomposed into main components – factors that have a quantitative value. Each factor has its value, expressed in parts of the unit. The total of these parts is equal to this whole. The whole is regarded as a single unit, and the factors are presented in fractions of the unit. Each factor is a complex phenomenon and is decomposed into its components – content criteria expressed in unit fractions. The factor criteria are the set values, and their total equals one.

All calculations are made according to the rules of qualimetry within the unit range. This fact makes it possible to compare all measurements with each other.

**The qualimetric model of managing the process
of future managers' professional responsibility development**

Factor F_i	Factor Value f_i	Factor Criterion	Criterion Value m_i	Correlation Coefficient k_i	Criterion Assessment	Factor Assessment
1. Planning and forecastting activities regarding the organization of the process of future managers' professional responsibility development.	0,10	1. Professional responsibility development level among students	0,30	0.75	0,225	$F_1 = 0.0625$
		2. The level of educators' readiness to manage the process of professional responsibility development	0,20	0.75	0,15	
		3. Independence level in performing tasks	0,30	0.5	0,15	
		4. Goal setting	0,20	0.5	0,1	
2. Organizational and methodological support of the process of professional responsibility development.	0,20	5. Value orientation of the context of educational disciplines	0,25	0.75	0,1875	$F_2 = 0.15$
		6. Availability of seminars, training sessions	0,20	0.5	0,1	
		7. Availability of appropriate educational materials	0,10	0.75	0,075	
		8. Organization of educational materials provision	0,15	0.75	0,1125	
		9. Educators' training to perform the task of future managers' professional responsibility development	0,10	0.75	0,075	
		10. Organization of an interactive educational environment (use of cases, Moodle tools, Google services, and other educational platforms)	0,20	1	0,2	
3. The content of responsibility development	0,30	11. Motivational component	0,25	0.5	0.125	$F_3 = 0.15$
		12. Value component	0,25	0.5	0.125	
		13. Activity component	0,25	0.5	0.125	
		14. Personal component	0,25	0.5	0.125	
4. Managing the process of future managers' professional responsibility development	0,20	15. Dialogic interaction	0,15	0.5	0.075	$F_4 = 0.10$
		16. Individual educational trajectory	0,15	0.5	0.075	
		17. Institutions of responsibility	0,15	0.5	0.075	
		18. Determination of the degree of responsibility	0,15	0.5	0.075	
		19. Organization of students' independent work	0,15	0.5	0.075	
		20. Moral encouragement	0,15	0.5	0.075	
		21. Microclimate	0,10	0.5	0.05	
5. Efficiency	0,20	22. Mastering the methodology of responsibility development	0,20	0.5	0.1	$F_5 = 0.15$
		23. Level of academic performance of students	0,20	0.5	0.1	
		24. Level of of future managers' professional responsibility development in accordance with the established factors and criteria	0,20	0.5	0.1	
		25. Self-reflection degree	0,20	0.5	0.1	
		26. Self-educational activity	0,20	0.5	0.1	
Total within the unit range	1,00					$r = 0.6160$

The basis for the factor determination was the stages, aspects, and components of the management process according to M. Meskon's management basics [5]. Let us consider the content of the qualimetric model in more detail (Table 1).

In the given paper, the role of the object of assessment is a qualitative phenomenon – effective management of future managers' responsibility development. Accordingly, from the whole combination of factors that characterize the process management of the specified quality development, it is necessary to determine the main ones that have the most significant impact on the management quality. In the presented qualitative model, the absolute indicator (P) reflects the general level of management of the process of future managers' responsibility development. It is assigned the status of a holistic phenomenon of a unit (1.0). This parameter consists of the total of factors and can be calculated by the formula $P = F_1 + \dots + F_n$. The model contains five factors, the presence of which ensures management of the process of future managers' professional responsibility development. The value of factors was established with the assistance of a group of experts. Eight experienced educators of Simon Kuznets KhNEU were chosen to act as experts, and conditions for their individual survey were created.

Subsequently, each of the five factors contains clearly stated criteria, each of which has its own value. It can be measured by applying a specific procedure (interviewing the appraised themselves using tests, questionnaires, interviews, expert evaluation, etc.). This significance can range from 0 to 1. The unit corresponds to a benchmark or standard. In our case, the presented qualitative model is both diagnostic and motivational in nature and can be used by educators and students. The results of multiple experiments confirm the hypothesis about the reliability and validity of a collective expert assessment compared to a subjective one.

Conclusions. Monitoring the management of the process of future managers' professional responsibility development with the help of a qualimetric model facilitates the work of all subjects of the educational process – managers, educators, and students. Due to the qualimetry and involving experts, the effectiveness of the implemented management model of future managers' professional responsibility development is substantiated transparently and objectively. The dynamics of the development of the professional responsibility components can be monitored according to a combination of the specified criteria.

The designed qualimetric model allows us to determine the level of development of the components of the management model of future managers' professional responsibility development. Mathematical indicators of the model provide information on the effectiveness of the implemented model. Moreover, the application of the qualimetric model contributes to the systematic, more rapid, and high-quality development of future managers' professional responsibility since it provides step-by-step regulation of the process of the specified quality enhancement, and contains procedures for reflection and correction.

REFERENCES:

1. Кваліметрія в управлінні: гуманістичний контекст : навч. посіб. / Г.А. Дмитренко, О.Л. Ануфрієва, Т. І. Бурласко, В. В. Медвідь (за заг. ред. Г. А. Дмитренка) К. : Видавництво «Аграрна освіта», 2016. – 335 с.
2. Луначек В., Рубан Н., Кравчук Л. Оцінювання сформованості компетентності в сфері охорони і захисту прав інтелектуальної власності у працівників закладів загальної середньої освіти засобами кваліметрії. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти* : зб. наук. пр. Х. : УІПА, 2020. Вип. 67. С. 108-119.
3. Муліна Н. Впровадження системи управління якістю в практику українського університету. *Проблеми забезпечення якості вищої освіти України в умовах інтеграції до Болонського процесу* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 16-18 гр. 2009 р. С. 79-83.
4. Рябова З. Кваліметричний підхід до оцінювання якості надання освітніх послуг / З. Рябова. // *Адаптивне управління: теорія і практика. Педагогіка*. – 2018. – Вип. 5. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/adupped_2018_5_10.
5. Fundamentals of Management for Enterprises. Textbook for beginners: textbook tool / О. Mezentseva, М. Bezpartochnyi, V. Marchenko. Sofia: VUZF Publishing House –St. Grigori Bogoslov, 2020. – 116 p.
6. Scherman, V., & Bosker, R. J. (2017). The Role of Monitoring in Enhancing the Quality of Education. In V. Scherman, R. J. Bosker, & S. J. Howie (Eds.), *Monitoring the Quality of Education in Schools* (pp. 1–7). SensePublishers. https://doi.org/10.1007/978-94-6300-453-4_1
7. Xudaybergenovna, B. M., & Muqimjonovna, K. M. (2021). Qualimetric parameters of quality assessment in education. *World Bulletin of Social Sciences (WBSS)*, 3, 158–161.
8. Yelnykova, H. "Qualimetric Approach for New Valeological Disciplines Assessing in Ukrainian Electrical and Power Engineering Education," *2022 IEEE 4th International Conference on Modern Electrical and Energy System (MEES)*, Kremenichuk, Ukraine, 2022, pp. 1-5, doi: 10.1109/MEES58014.2022.10005712.